

Hongria: el Partit, cap a l'escissió

El sector més democràtic del PSOH creu que la convivència amb els conservadors de l'aparell és impossible i que cal anar cap a la separació per garantir bons resultats electorals i per establir coalicions amb altres grups.

Llibert Ferri

Lombra de l'escissió en el Partit Socialista Obrer Hongarès —PSOH, comunista— va planar molt baix damunt dels caps del 600 membres del corrent reformista que es van reunir en assemblea el 15 d'abril. Aquesta reunió, que uns mesos abans hauria estat titllada d'activitat «fraccional» i que, per tant, hauria estat condemnada, no va sorprendre ningú. De fet, ja s'havia anunciat.

I s'havia anunciat un parell de dies abans, durant la reunió del Comitè Central del PSOH. En aquesta última sessió del màxim organisme comunista de deliberació, el sector reformista, encapçalat pel ministre d'Estat, Imre Poszgay, va anunciar que estava disposat a «transgredir» el dogma leninista del centralisme democràtic i a organitzar-se com a tendència. Però aquí no va acabar tot. Els reformistes van plantejar —i ho van aconseguir— destituir dels seus càrrecs en el Politburó, quatre significats seguidors del vell líder Janos Kadar. Un dels «eliminats» va ser, precisament, Janos Berecz, considerat l'hereu de Kadar i l'home que va disputar a Karoly Grosz la secretaria general en l'última Conferència del Partit.

Separar-se en pau

En l'assemblea reformista del 15 d'abril, la crisi que viu el PSOH es va plantejar de manera crua: els més radicals van exposar que el sector conservador del Partit és un fre que fa impossible elaborar un programa engegador de cara a les pròximes eleccions —eleccions amb multipartidisme— previstes per a l'any que ve. La possibilitat d'escissió es va plantejar sense eufemismes, fins al punt que els màxims dirigents reformistes, Poszgay i Nyers, van haver d'apel·lar a la responsabilitat nacional: evitar que Hon-

Karoly Grosz, secretari general del PSOH.

gria caigui en una greu crisi institucional.

La tendència que volia la separació va fer marxa enrere, però la intervenció de Csaba Gombar, un dels seus portaveus més qualificats, va ser com una sentència: «la gent marxarà cap a altres partits si els conservadors continuen posant traves a les reformes. Les discrepàncies són massa profundes. Caldrà separar-se en pau».

Multipartidisme imparabile

Un dels arguments de més pes per la separació que tenen els reformistes radicals és el de les seves bones relacions amb altres partits que s'estan constituint, més bones que no amb els seus col·legues conservadors del PSOH.

Precisament, el diumenge 16 d'abril, l'Aliança dels Demòcrates Lliures —una formació progressista radical creada al voltant d'antics dissidents— va celebrar el Congrés constituent i va suggerir la possibilitat de formar un

govern provisional de transició amb els reformistes del PSOH i amb altres forces. Aquesta possibilitat, la de coalicions de transició i, fins i tot, electorals o post-electorals, les contemplen Poszgay i els partidaris gairebé com una necessitat que acabarà per imposar-se. La coalició no seria gens difícil amb el *ressuscitat* Partit Socialdemòcrata —membre de la Internacional Socialista— ni amb el sector més progressista del populista Fòrum Democràtic. En l'oposició de dretes quedarien, doncs, el també *ressuscitat* Partit per la Independència d'Hongria i altres grups liberals i conservadors.

Davant d'aquesta eferescència multipartidista, el secretari general del Partit, Karoly Grosz, va apareixent cada dia més com un *centrista* gris, gairebé com un comunista *ortodox* que podria esdevenir un obstacle. L'home que va defenestrar Kadar encara no fa un any, se sent més sol que mai. A Hongria, la reforma ha començat a devorar un dels grans artífexs. □